

بیانیه پایانی دومین دوره کنفرانس اتحادیه بین‌المجالس سازمان کنفرانس اسلامی
۲۷ و ۲۸ سپتامبر ۲۰۰۱

کنفرانس اتحادیه بین‌المجالس کشورهای عضو سازمان کنفرانس اسلامی که دومین دور آن در روزهای (۵ و ۶ مهرماه ۱۳۸۰) برابر ۹ و ۱۰ رجب ۱۴۲۲ برابر با ۲۷ و ۲۸ سپتامبر ۲۰۰۱ در شهر رباط تحت نظارت کریمانه ملک محمد ششم پادشاه مغرب برگزار گردید براساس اصول متعالی اسلامی و با استناد به اساسنامه تأسیس اتحادیه و عطف به مقررات حقوق بین‌الملل بر موارد زیر تأکید می‌نماید:

۱. کنفرانس در کنار تصمیمات خویش از کلیه تصمیمات اتخاذ شده از سوی کمیته اجرایی ششم و مجلس سوم اتحادیه حمایت می‌کند.

۲. انتخاب دموکراتیک مبتنی بر شورا: کنفرانس بر این موضوع که انتخاب دموکراتیک مبتنی بر شورا مناسبترین شیوه برای تدبیر امور ملت اسلامی متعهد است و ایجاد همبستگی بنیادین در جهت ساخت جامعه اسلامی تأکید می‌کند، زیرا این انتخاب از اهداف متعالی شریعت اسلامی است که پیشتاز راه گسترش و اعتلای حقوق بشر و برپایی نهادهای حکومتی به همراه شاخه‌های مختلف آن براساس شورا و عدالت و آزادی و مساوات

با استفاده از میراث مشترک انسانی برای افزایش شأن و منزلت انسان و تشکیل حکومت و نهادهای دموکراتیک مبتنی بر حق می باشد، الهام می گیرد.

۳. صلح خاورمیانه: کنفرانس تأکید می نماید که صلح عادلانه و فراگیر در منطقه خاورمیانه تا زمانی که اسرائیل در راستای اجرای قطعنامه های ۲۴۲ و ۳۳۸ شورای امنیت و تعهد کنفرانس مادرید و اصل « زمین در برابر صلح » از کلیه سرزمینهای عربی و فلسطینی اشغال شده از سال ۱۹۶۷ و در رأس آن قدس شریف عقب نشینی نکند، محقق نخواهد شد. کنفرانس تجاوزات مستمر اسرائیل نسبت به کلیه قوانین بین المللی و میثاقهای حقوق بشر، قلع و قمع وحشیانه فرزندان ملت فلسطین، ترور فعالان و رهبران سیاسی، نابودی ساختارهای زیربنایی، تغییر وضعیت جمعیتی و جغرافیایی، محاصره شهرها و روستاهای فلسطینی، از ریشه در آوردن درختان و هتک مقدسات را محکوم می کند و در این رابطه از جامعه بین المللی تقاضا می کند که حمایتی بین المللی برای ملت فلسطین علیه این حملات وحشیانه فراهم آورد.

- کنفرانس تمامی اقدامات قانونی انجام شده در بعضی از پایتختهای عربی، اسلامی و اروپایی برای محاکمه جنایتکاران جنگی اسرائیل و در رأس آنها شارون، اولین مسئول کشتار صبرا و شتیلا، در دادگاه های جنایی را کاملاً مورد تأیید قرار می دهد و از شورای امنیت دعوت می نماید تا برای این مسئله و طبق حقوق بین الملل دادگاه بین المللی ویژه تشکیل دهد.

- کنفرانس اقدام اسرائیل در بستن بیت الشرق و دیگر مؤسسات فلسطینی در قدس را که منجر به نقض موافقتنامه ها و معاهدات امضا شده در این رابطه شده است به شدت محکوم می نماید و بر ضرورت پایان یافتن بی درنگ این تجاوز آشکار از سوی اسرائیل تأکید می کند.

- کنفرانس اعلام می نماید که شهرک سازی اسرائیل در سرزمینهای اشغالی در فلسطین و جولان در سوریه و ایجاد زمین های بایر و شهرک در داخل فلسطین شریف و اطراف آن تجاوزی آشکار به ملت فلسطین و هر دو امت عربی و اسلامی و نقض صریح

قطعنامه های بین المللی و مقررات حقوق بین المللی می باشد و از جامعه بین المللی می خواهد که اسراییل را ملزم به اجرای قطعنامه های بین المللی مرتبط با این مسئله نماید.

کنفرانس از تمامی مجالس این اتحادیه دعوت می کند تا مبادرت به تشکیل کمیته های مردمی تحت نظارت خود به منظور جلب تأیید و حمایت مادی و معنوی از انتفاضه مبارک مسجد الاقصی نمایند.

- کنفرانس از دولتها و ملت های اسلامی می خواهد که تا زمان توقف تجاوزات وحشیانه اسراییل علیه ملت فلسطین، اعتراف به حق مشروع بازگشت فلسطینیان و تشکیل دولتی مستقل به پایتختی قدس شریف هرگونه ارتباط سیاسی، اقتصادی و نظامی با اسراییل را قطع کنند.

- کنفرانس از جامعه بین الملل می خواهد که به اسراییل برای اجرای قطعنامه های بین المللی، عقب نشینی از سرزمین های عربی سوریه و بازگشت به مرزهای ۴ ژوئن ۱۹۶۷ و همچنین عقب نشینی از سرزمین های عربی لبنان که هنوز در اشغال دارد فشار وارد نماید. کنفرانس بر حمایت کامل خویش از مقاومت ملی تا آزادسازی کامل خاک لبنان منجمله کشتزارهای اشغالی شبعاً تأکید می نماید و از جامعه بین المللی می خواهد که برای آزادی تمامی زندانیان، اسرا و گروگان های موجود در زندان های دشمن صهیونیستی به اسراییل فشار آورد. همچنین کنفرانس حق لبنان را در جهت دریافت غرامت ناشی از ویرانی هایی که دشمن صهیونیست در این کشور بر جای گذاشته، مورد تأکید قرار می دهد.

- کنفرانس خواستار برجیده شدن فوری و کامل مجازات های تحمیل شده بر بعضی از دولتهای اسلامی و عرب می باشد، زیرا این مجازات ها با اصول حقوق بین الملل و منشور ملل متحد و حقوق بشر تناقض دارد. کنفرانس همچنین خواستار توقف حملات پی در پی به عراق و مردمش و پایان یافتن مجازات های تحمیل شده بر آن کشور و جمهوری عربی لیبی به طور کامل می باشد و بر ضرورت احترام به حاکمیت و یکپارچگی دولتها و صیانت سرزمینها، طبق حقوق بین الملل تأکید می کند.

- کنفرانس شیوه مجازات ملتها را محکوم می نماید و از وجدان جهانی سؤال می کند چرا این چنین مجازاتهایی علیه اسرائیل که ملتی را به طور کامل قتل عام می نماید، اعمال نمی شود؟ برخورد دوگانه در اجرای قطعنامه های بین المللی پدیده ای است که باید از جهان معاصرمان ناپدید گردد تا از یک سو هیبت و احترام به حقوق بین الملل و قطعنامه های بین المللی آشکار شود و از سوی دیگر عوامل ناامیدی در نزد ملتها که ممکن است از سوی بعضی ها برای اجرای عملیات تروریستی و ایجاد هراس بین یگناهان مورد سوءاستفاده قرار گیرد، از میان برود.

- کنفرانس از بذل تلاشهای مداوم کمیته قدس به ریاست ملک محمد ششم پادشاه مغرب به منظور حفاظت از هویت عبری و اسلامی قدس قدردانی می نماید و از کلیه کشورهای عضو دعوت به عمل می آورد حمایتهای لازم را به وکالت بیت المال قدس شریف تقدیم کنند تا این کمیته بتواند مأموریت خویش را در محافظت از آثار دینی و معنوی این شهر مقدس به انجام برساند.

۴. تروریسم بین الملل: کنفرانس عملیات تروریستی ۱۱ سپتامبر ۲۰۰۱ علیه بعضی از مؤسسات ایالات متحده آمریکا را محکوم می نماید و به خانواده های قربانیان که به ملیتها و مذاهب مختلفی تعلق دارند تسلیت خالصانه تقدیم می کند. هویت مجریان این اقدام هرچه که باشد، کنفرانس خواستار عدم متهم کردن دین و ملیت و نژاد به تروریسم است. کنفرانس هشدار می دهد تعدی بدون دلیل و مدرک به افرادی با اصالت عربی یا مذهب اسلامی منجر به ایجاد شکافی عمیق در همبستگی بین المللی که بستر اصلی موفقیت هرگونه تلاشی در جهت مبارزه با آفت تروریسم که مشخص شد پدیده ای جهانی است و در همه جا حقوق بشر را به طور مستقیم مورد هتک قرار می دهد، خواهد شد.

همچنین کنفرانس خواستار عدم اتخاذ واکنشی شتابزده و بی مطالعه که هیچ دلیلی جز انگیزه انتقام ندارد، می باشد، زیرا چنین اقدامی بار دیگر منجر به کشته شدن هزاران قربانی بی گناه می گردد. کنفرانس معتقد است که تعامل با این حادثه تروریستی باید در چارچوب قواعد بین الملل باشد.

کنفرانس ضمن محکوم نمودن هرگونه تروریستی در هر کجا که باشد، در درجه اول تروریسم دولتی را که هر روزه توسط اسرائیل علیه اعراب در فلسطین و جولان صورت می گیرد، محکوم می کند. همچنین کنفرانس بر ضرورت تفکیک بین تروریسم جنایتکارانه و مقاومت ملی علیه اشغال بیگانه که ادیان الهی و میثاقهای وضعی آن را مقرر داشته اند، تأکید می کند، زیرا وطن پرستان شرافتمندانه مقاومت می کنند و هیچ گروهی به جز جنایتکاران به تروریسم مبادرت نمی ورزند.

- کنفرانس تأکید می نماید پدیده تروریسم تبدیل به پدیده ای جهانگیر شده و همه کشورهای جهان را در معرض تهدید قرار داده است به طوری که این جنایت دیگر در انحصار گروهی، نژادی یا دینی خاص و یا محدود به یک منطقه نمی باشد بلکه از مرزهای کشورها عبور کرده تا با از بین بردن تمامی اصول انسانی، قواعد اخلاقی و ادیان آسمانی رعب و وحشت را میان انسانها پراکنده سازد.

- کنفرانس تأکید می نماید نابود کردن تروریسم مسئولیتی بین المللی است که با معالجه علل و عوامل آن آغاز و پایان می یابد. در این راستا کنفرانس بر ضرورت برگزاری کنفرانسی بین المللی در چارچوب سازمان ملل متحد جهت گفت و گو برای محاصره و خشکانیدن منابع تروریسم تأکید می کند.

- کنفرانس از همه علما و دانشمندان جهان اسلام دعوت می کند تا با برگزاری کنفرانسها و همایشهای مشترک و فعال نمودن رسانه های گروهی که به سایر کشورهای جهان می رسد، با مفاهیم غلط انداز و نظریات منحرفانه ای که از سوی دشمنان امت جهت ارتباط دادن تروریسم به اسلام مسلمین منتشر می شود، مقابله نمایند.

- کنفرانس خواهان اعزام هیأتی از پارلمانهای دولتهای اسلامی به ایالات متحده آمریکا و پارلمان اروپا و یا هر مقصد دیگر، به منظور تشریح مواضع کنفرانس می باشد. همچنین دعوت می نماید تا کمیته ای برای تدوین چارچوب حقوقی، سیاسی و تبلیغاتی چگونگی عملکرد جهت رویارویی با آخرین تحولات تشکیل شود. کنفرانس از مسئولان رسانه های گروهی در کشورهای اسلامی تقاضا می کند که در رسانه های خویش

نقطه نظرات جهان اسلام در باب مسایل سیاسی را برای جهان خارج بویژه جهان غرب تشریح نمایند تا با حملات وحشیانه تعدادی از رسانه های گروهی غربی که به اسلام اهانت می کنند، مقابله گردد.

۵. جهان اسلام، جهانی شدن و گفتگوی تمدنها: کنفرانس بر نیاز جدی به جست و جوی راهها و روشهای کاهنده آثار منفی جهانی شدن بر اقتصاد جهان اسلام تأکید می ورزد و از جامعه بین المللی دعوت به عمل می آورد تا شیوه های مناسبی جهت تضمین مشارکت همگانی دولتها، به گونه ای که میان سود و مسئولیتی که برعهده کشورهای توسعه نیافته است توازن برقرار شود، اتخاذ نماید.

- کنفرانس بر اهمیت مواجهه با چالشهای تحمیلی جهانی شدن، از طریق مشارکت کامل کشورهای توسعه نیافته و در حال توسعه در فرآیند تصمیم گیری در سیاستهای اقتصادی و مالی جهانی در سطح بین المللی تأکید می نماید.

- کنفرانس بر مطالبات کشورهای توسعه نیافته بویژه کشورهای اسلامی در زمینه اجرای موافقتنامه های امضا شده با کشورهای بزرگ در خصوص باز نمودن بازارهای این کشورها در برابر صادرات کشورهای توسعه نیافته مخصوصاً در ارتباط با محصولات کشاورزی و نساجی، لباسهای آماده و همچنین صنایع تبدیلی در زمینه پتروشیمی و صنایع فلزی و شیمیایی، وضع قوانین تسهیل کننده دریافت فن آوریهای مدرن از سوی کشورهای توسعه نیافته و اعطای حق به این کشورها برای برخورداری از اندکی نرمش در پی گیری سیاستهای اقتصادی و افزودن به قدرت بالفعل برای رقابت تأکید می نماید.

- کنفرانس از کشورهای اسلامی دعوت می کند به سازمان تجارت جهانی بپیوندند تا اشکالات موجود در موافقتنامه های سازمان تجارت جهانی که بازتابهای وسیعی بر سیاستهای توسعه ای و صادرات کشورهای اسلامی دارد، اصلاح شود.

- کنفرانس باور خویش را نسبت به این که تحقق سطح بالاتری از همکاری موفقیت آمیز دوجانبه و منطقه ای میان تمامی کشورها شیوه ای موفق جهت تحقق تکامل اقتصادی بیشتر می باشد، ابراز می دارد. کنفرانس در این رابطه از کلیه کشورهای اسلامی

می خواهد که به تقویت روابط اقتصادی فی مابین بپردازند و کمکهایی را برای ریشه کن کردن آفت فقر در برخی از این کشورها، بویژه در آفریقای سیاه، تقدیم نمایند. به نظر کنفرانس تسریع در تأسیس بازار مشترک اسلامی راهی درست در جهت افزایش سطوح اقتصادی و معیشتی کشورهای اسلامی است، زیرا با توجه به ثروتها و امکانات عظیم جهان اسلام چنین بازاری منجر به بالارفتن حجم تجارت در میان کشورهای اسلامی، استفاده از خصایص نسبی هر کشور، سرمایه گذاری در پروژه های بزرگ و تحقق تکامل می گردد.

- کنفرانس به ضرورت گفت و گوی سازنده بین تمدنها و نه به برخورد بین آنها، ایمان راسخی دارد، ولیکن معتقد است که این گفت و گو محقق نمی گردد مگر با احترام به ارزشهای یکدیگر، همچنین در سایه سلطه اقتصادی و سیطره قدرتمندان (این گفت و گو) محقق نمی شود، زیرا شکاف در موازین قدرت باعث تعمیق تبعیت اقتصادی به سمت طرفهای قدرتمند می گردد.

- کنفرانس ایمان راسخ خویش را نسبت به تأثیر عظیم فرهنگ اسلامی بر میراث بشری در طول دورانها و در همه زمینه ها و توانمندیش در اعتلا و غنی سازی دیگر تمدنهای انسانی معاصر خصوصاً در عصر جهانی شدن و ارتباطات و انقلاب فن آوری و فضا بیان می نماید.

- کنفرانس از جامعه بین المللی می خواهد هر دو سند آماده شده از سوی سازمان کنفرانس اسلامی را که دعوت به تسامح و احترام به کرامت انسانی و پذیرش تنوع فرهنگی و منابع معرفتی می نمایند و خواستار همکاری برای تحکیم ارزشهای انسانی و جلوگیری از خطراتی می باشند که صلح و امنیت بین المللی را مورد تهدید قرار می دهد، مورد مذاقه قرار دهد.

در این زمینه کنفرانس از همه اندیشمندان و فرهنگیان جهان اسلام می خواهد که اصول و ارزشهای اسلامی را مطرح نموده و بنیادی کاربردی برای گفت و گویی سازنده میان فرهنگها در جهت افزایش اعتماد میان ملتها و ایجاد شالوده ای استوار برای صلحی دائمی

در میان آنها که در نتیجه پاسخگوی ادعاهایی بی مطالعه درباره برخورد تمدنها باشد،
وضع نمایند.

«وان الله ربی وربکم فاعبدوه هذا صراط المستقیم»
صدق الله العظیم

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی